

Αμερικάνικες εκλογές: Όταν συννεφιάζει, συνήθως βρέχει.

Διαβάζω από χθες το βράδυ, όταν και άρχισε να διαφαίνεται ότι ο Τραμπ πηγαίνει πολύ καλύτερα σε περιοχές δημοκρατικών, όλα τα φιλοδημοκρατικά δίκτυα και ιστοσελίδες σε Αμερική και Ευρώπη, να μην έχουν καταλάβει τί ακριβώς συμβαίνει, και πως πρέπει να το ερμηνεύσουν.

Σήμερα από το πρωί το ίδιο - ακόμη και πιο συντηρητικές ναυαρχίδες όπως το βρετανικό Sky News βρίσκει τείχη στην ανάλυση του όσον αφορά την αύξηση της επιρροής του Τραμπ. Οι δε χθεσινές εκλογές στις ΗΠΑ, επιβεβαίωσαν ότι το Δημοκρατικό κόμμα, χαράσει μαζική πολιτική περισσότερο πίσω από τις κλειστές πόρτες των lobby groups και των εταιρειών επικοινωνίας (χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Future Forward) παρά μέσα στις κοινότητες τις οποίες θέλει να εκφράσει. Τα δε στοιχεία και δεδομένα που έφταναν εδώ και μήνες από πολιτικούς επιστήμονες όχι απλά απαξιώθηκαν αλλά θα έλεγε κάποιος ότι συσκοτίστηκαν από το δημοκρατικό στρατόπεδο. Αυτά έδειχναν ότι α) οι ανισότητες παίζουν τρομερά σημαντικό ρόλο στο σύνολο του αμερικάνικου κοινού, β) ο Τραμπ έχει αποκτήσει οριζόντια πρόσβαση σε παραδοσιακά δημοκρατικές κοινωνικές ομάδες υποσχόμενος αναγνώριση, αίγλη και δουλειές, και γ) ότι οι Δημοκρατικοί εμφανίζονται περίπου ως το κόμμα της ελίτ, του Χόλιγουντ και του star system αντί για ένα λαϊκό δημοκρατικό κόμμα. Τα στοιχεία αυτά παραμερίστηκαν απόλυτα - έτσι θυμάμαι πριν λίγες ημέρες συζήτηση μου με στέλεχος του DSA (Democratis Socialists of America) να μου λέει ότι παρατηρούν ήδη από τον Σεπτέμβρη δυναμικές ανατροπής για τον Τραμπ σε κομητείες που το 2020 είχαν ψηφίσει Biden, αλλά η απόφαση που είχε ληφθεί από το στρατόπεδο της Χάρις ήταν να κάνουν ότι δεν συμβαίνει τίποτα υπό τον φόβο ότι αν διέρρεαν δημόσια την ανησυχία αυτό θα έδινε αέρα νίκης στα πανιά του αντιπάλου της... Προχωρώντας πέρα από το αρχικό σοκ, για όσους και όσες έχουν ακόμη τα περιθώρια να σοκάρονται βλέποντας την ακροδεξιά να κερδίζει άλλη μία δυτική κυβέρνηση, πιστεύω πως έχει μία σημασία να δούμε ορισμένα πρώτα σημεία αναφορικά με τις εκλογές, με την μερικότητα τους βεβαίως. Σημείο ένα: Η αριστερά δεν έχει ακόμη καταφέρει να αναλύσει επαρκώς, και πολύ περισσότερο να ενσωματώσει στις πολιτικές της στρατηγικές, τον τρόπο με τον οποίο ο νεοφασισμός δημιουργεί οριζόντιες συμμαχίες μέσα στις κοινωνίες. Η δε κεντροαριστερά φέρει την αποκλειστική ευθύνη για όλη αυτή την κρίση σε ΗΠΑ και ΕΕ.

Σημείο δύο: Οι εκλογές κρίθηκαν στην οικονομία, και σε τίποτα άλλο. Η καμπάνια της Χάρις εστίαζε κυρίως στα δικαιώματα σε ακροατήρια που δεν είχαν να πάνε στο σουπερ μαρκετ. Για να μπορούν τα ατομικά δικαιώματα να καθίσταται ηγεμονικά, πρέπει και να συνδέονται με ευρύτερες κοινωνικές

αλλαγές που να βελτιώνουν αισθητά την θέση της εργατικής τάξης. Πώς μπορεί ένας πολίτης να ψηφίζει κυρίως με γνώμονα την σωματική αυτονομία, εφόσον δεν μπορεί και να γεμίσει βενζίνη στο αυτοκίνητο του ώστε να οδηγήσει στην κλινική έκτρωσης; Η καμπάνια της Χάρις θα είναι τόσο καταστροφική για τον τρόπο που οι προοδευτικές δυνάμεις κάνουν πολιτική μιλώντας για δικαιώματα, και στην Ευρώπη.

Σημείο τρία: Όταν ο καπιταλισμός αποτυγχάνει να ταΐσει εκείνους από τους οποίους ζητά κοινωνική συναίνεση, μετατρέπεται ταχύτατα σε εθνικισμό. Πρόκειται για κρίση της οικονομικού μοντέλου πρώτα και κύρια, όταν εκείνο αποτυγχάνει να κάνει *keep up* με τα νέα ερωτήματα που αναδύονται στον κόσμο. Το πως "κοκκίνησαν" πολιτείες και κομητείες οι οποίες βρέθηκαν ρηγμένες από την διοίκηση Μπάιντεν όσον αφορά την οικονομία, εξηγεί πολλά.

Σημείο τέσσερα: Ο Τραμπ κατάφερε μία τρομερή διαταξική συμμαχία. Με βάση τα αποτελέσματα που βλέπουμε σε εύπορες δημοκρατικές κομητείες στην ανατολική ακτή, φαίνεται ότι όχι μόνο τμήματα της περιθωριοποιημένης εργατικής τάξης, αλλά και εύπορα στρώματα παραδοσιακών Δημοκρατικών ψηφοφόρων έχουν στραφεί προς τους Ρεπουμπλικάνους. Μία μερίδα της αστικής τάξης έχει κουραστεί από την οικονομική αιμορραγία που προκαλεί η αμερικανική εμπλοκή στα πολεμικά μέτωπα και θέλει να επιστρέψει σε μεγάλες επενδύσεις στο εσωτερικό της χώρας.

Σημείο πέντε: Η αμερικανική κεντροαριστερά έχει αποτύχει να οδηγήσει τι ΗΠΑ στη νέα εποχή, ήδη από την περίοδο του Ομπάμα. Η δε Χάρις ως πιο αποτυχημένη εκδοχή του προηγούμενου, δεν προσέφερε κανένα θεμελιωδώς διαφορετικό όραμα για την Αμερική, τον κόσμο ή την εργατική τάξη. Η Αμερική της Χάρις ήταν σε μεγάλο βαθμό η συνέχεια της Αμερικής του Biden, του πληθωρισμού, της αποεπένδυσης, της ρατσιστικής βίας, του πολέμου και των ανισοτήτων. Αυτό εξηγεί και το βαθμό αποξένωσης της διοίκησης Μπάιντεν-Χάρις από την εργατική τάξη της χώρας. Αν υποθέσουμε πως είμαστε μαύρος εργάτης στον νότο, ίσως διανομέας στο Ιλινόις ή νοσοκόμα στη Νεβάδα, θα χρειάζονταν φοβερές δυνάμεις για να μας απομακρύνουν από του Δημοκρατικούς ώστε να καταλήξουμε να ψηφίσουμε Τραμπ. Κάτι πρέπει να πήγε τρομερά στραβά στον τρόπο που οι παραδοσιακές κοινωνικές ομάδες, οι οποίες ιστορικά στήριζαν τους Δημοκρατικούς, απομακρύνθηκαν από αυτούς.

Σημείο έξι: Η ανθρωπότητα έχει την ατυχία να έχει εναποθέσει τη μοίρα της στα χέρια της πιο ανίκανης και απάνθρωπης κεντροαριστεράς, είτε αυτή αυτοαποκαλείται δημοκρατική εργατική ή προοδευτική. Δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια ομάδα κρετίνων που δεν κατανοούν τίποτα για τον κόσμο που οι ίδιοι δημιούργησαν και τις δυνάμεις που έχουν απελευθερώσει εξαιτίας των πολιτικών τους. Εάν η ριζοσπαστική αριστερά δεν καταφέρει επιτέλους να γιγαντώσει μια πραγματική εναλλακτική τα επόμενα χρόνια, όχι μόνο απέναντι στον φασισμό, αλλά και απέναντι στις θεμελιώδεις παραμέτρους του καπιταλισμού ως σύστημα και μέθοδο, τότε θα χρειαστούν πολλές γενιές για να ανακάμψουμε (αν ποτέ το καταφέρουμε). Δεν μπορεί να υπάρξει αποτελεσματικό δημοκρατικό μέτωπο, χωρίς ριζοσπαστικό χαρακτήρα.

Σημείο επτά: Στα του Ηνωμένου Βασιλείου όπου κατοικοεδρεύω, εδώ αποτελούμε εξαιρετικό παράδειγμα αφού η χώρα παίζει τις καθυστερήσεις της (όπως και η Γαλλία, η Ισπανία, η Γερμανία και άλλοι) — εφόσον ο Στάρμερ συνεχίσει στον ίδιο δρόμο της λιτότητας, τότε σύντομα η ακροδεξιά θα

είναι η μόνη αντιπολίτευση. Οι κοινωνίες χρειάζονται επείγοντως πρωτοβουλίες τόσο από τα κάτω, όσο και πολιτικές πρωτοβουλίες που θα οργανώσουν την νέα κατάσταση, με τα συνδικάτα, τα πολυθεματικά κινήματα, τον αντιφασισμό και τον αντικαπιταλισμό να συνθέτουν ενιαία μέτωπα. Όπως είχε γράψει και ο Μπέρτολτ Μπρεχτ το 1939 στο περιοδικό *Kajet*, “Θα υπάρχει τραγούδι και στους σκοτεινούς καιρούς; Ναι, θα υπάρχει και τραγούδι, που θα τραγουδά τους σκοτεινούς καιρούς.”

Ο Στέλιος Φωτεινόπουλος είναι Πολιτικός αναλυτής σε θέματα Ευρωπαϊκής και Δημόσιας Πολιτικής με έδρα το Λονδίνο